

čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. Zmateční stížnosti nelze přiznati oprávnění. Dlužno ji označiti jako od základu pochybenou, pokud v pachatelově vědomí o tom, že z jeho činu může vzejíti nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost lidí, spatřuje objektivní předpoklad skutkové podstaty zločinu dle Šu 85 b) tr. zák., kdežto správně jde tu zcela nepochybně o jednu ze složek subjektivní stránky této skutkové podstaty. Nalézací soud však nepodřadil rozsudkem zjištěný čin obžalovaného skutkové podstatě zločinu dle Šu 85 b) tr. zák. právě proto, že čin ten, spáchán byv obžalovaným v úplné opilosti, tedy ve stavu, vylučujícím dle Šu 2 c) tr. zák., přičitatelnost jeho jako zločinu, neshledal skutkovou podstatu zločinu dle Šu 85 b) tr. zák. založenu i po stránce subjektivní, a jen proto uznal obžalovaného vinným pouze přestupkem dle Šu 523 tr. zák. Ke skutkové podstatě tohoto přestupku stačí však úplně, jsou-li dány objektivní znaky zločinu, totiž činu, který na venek jeví se býti zločinem, který by však jako zločin mohl býti pachateli přičítán právě jen tehdy, kdyby byl býval spáchán úmyslně, kdyby se totiž k oněm objektivním znakům zločinu byly přidružily také jeho znaky subjektivní. K těmto znakům rázu subjektivního náleží při skutkové podstatě zločinu dle Šu 85 b) tr. zák. zejména i pachatelovo vědomí, že z jeho činu může vzejíti shora blíže naznačené nebezpečí. Nalézací soud byl by se tudíž ocítl sám sebou v rozporu, kdyby byl přes svůj výrok, dle něhož obžalovaný spáchal čin v úplné opilosti, zároveň zjistil, že čin ten vykazuje i subjektivní stránku zločinu, že totiž byl provázen vědomím obžalovaného o možnosti vzniku onoho nebezpečí. Nelze tudíž spatřovati neúplnost, která by činila rozsudek zmatečným dle čís. 5 Šu 281 tr. ř. v tom, že se v něm otázka, byl-li si obžalovaný vědom možnosti vzniku nebezpečí, ponechává, jak lze důvodně za to míti, úmyslně stranou, že se tedy v něm nezjišťují okolnosti, které by pro řešení oné otázky měly jinak význam, nýbrž že se rozsudek omezuje na výrok, že z činu obžalovaného mohlo vzejíti nebezpečí pro život, zdraví a tělesnou bezpečnost Barbory T-ové, kterýžto výrok má oporu v rozsudkovém zjištění, dle něhož střepiny skla z tabulí okna, vedoucího do kuchyně, obžalovaným rozbitých, lítaly Barboře T-ové, přítomné v kuchyni, až na záda, takže mohla snadno býti poraněna. Pak ale jeví se bezpodstatnou i námitka, uplatňovaná zmateční stížností s hlediska důvodu zmatečnosti čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. v ten rozum, že tu není skutkové podstaty zločinu dle Šu 85 b) tr. zák.

Čís. 1587.

Oprávnění členů obecního představenstva a výkonných orgánů, vstupovati za účelem docílení pořádku a klidu do místností soukromých (§ 68 tr. zák.), není na závalu ochrana, zaručená domovní svobodě Šem 112 ústavní listiny ze dne 29. února 1920, čís. 121 sb. z. a n. a ústavním zákonem ze dne 9. dubna 1920, čís. 293 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 3. dubna 1924, Kr II 522/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Olo-

mouci ze dne 16. srpna 1923, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle Šu 81 tr. zák. a přestupkem podle Šu 312 tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 9a) Šu 281 tr. ř. zmateční stížnost namítá, že rušení nočního klidu je proviněním, které policejní úřad může po předchozím předvolání strany trestati pořádkovou pokutou, že však pouhá hlasitá zábava v uzavřeném bytě, kterou by v noci rušen byl klid majitele domu nebo sousedů, není ještě důvodem, by se policejní úřad odebral do bytu a tam zakročoval. Zmateční stížnost z toho dovozuje, že ani v tomto případě hlasitější chování se v uzavřeném soukromém bytě Marie F-ové neopravňovalo Adolfa K-a a Josefa P-u, aby zakročili úředně, onen jako policejní komisař, tento jako pohnocný a že, zakročivše takto v bytě F-ové, nejednali jako osoby úřední, pokud se týče, překročili meze své úřední povinnosti. Námitka je právně bezpodstatná. Dle rozsudkového zjištění stropili obžalovaní dne 12. února 1923 a to, jak vychází z rozhodovacích důvodů na jevo a jak i zmateční stížnost výslovně připouští, v noci v příbytku Marie F-ové, správně Antonína F-a, takový povyk, že obecní starosta Josef S., který je majitelem domu, v němž se onen příbytek nachází, poslal pro svého náměstka K-a a pro strážníka P-u, by zjednali pořádek. Z toho patrné, že, když oba jmenovaní, vstoupivše dle dalšího zjištění rozsudkového do bytu, vyzvali obžalované jménem zákona, by nerušili klidu, jednali, jak se zdůrazňuje v rozsudkových důvodech, nikoli z vlastního popudu, nýbrž na žádost, z příkazu Josefa S-a jako obecního starosty; dlužno tudíž především odmítnouti domněnku zmateční stížnosti, že jmenovaný, použiv svého postavení obecního starosty, ono zakročení vyvolal jako majitel domu neoprávněně a z nepřátelského smýšlení vůči rodině F-ových. Že do oboru působnosti obecního představenstva a tím i do pravomoci výkonných orgánů, jím k tomu cíli buď trvale ustanovených nebo pro jednotlivý případ zmocněných, spadá i výkon péče o udržení pořádku v obci vůbec a o zachování nočního klidu zvlášť, nepopírá ani zmateční stížnost, upírajíc členům obecního představenstva a oněm úředním orgánům pouze oprávnění, vstupovati za účelem docílení pořádku a klidu do místností soukromých. Tomuto názoru nelze přisvědčiti a zmateční stížnost má neprávem za to, že soukromé místnosti vy- mykají se zasahování policejních úřadů, pokud snad nejde o zločin neb o výkon n u t n é úřední činnosti. Měl-li by názor zmateční stížnosti v onom směru uznán býti správným, nebylo by lze obecním orgánům přiznati právo ke vstupu do soukromých místností ani tehdy, kdyby na př. v takovéto místnosti vzešel oheň nebo se tam někdo ocitl v nebezpečí života, i to, i ono bez cizího zavinění. Rozhodnutí pak, zda jeví se úřední zakročení, vyžadující vstupu do soukromé místnosti, nutným, je věcí úvahy dotyčného úředního orgánu. Než ani v tom případě, překročil-li by úřední orgán při tomto rozhodnutí a jeho uskutečněním hranice nezbytně nutné potřeby, nebylo by na místě, říci o něm, že vybočil z mezí svého formálního oprávnění k úřednímu výkonu a že tím

pozbyl nároku na ochranu, kterou propůjčuje zákon osobám, uvedeným v §u 68 tr. zák. Pochybnou stala by se v takovém případě nanejvýš materiální správnost výkonu, která by však postiženého opravňovala pouze ke stížnosti proti přehmatu, nikoli k pochybnostem o úřední povaze zakročujícího i jeho výkonu.

Tomuto stanovisku není na závalu ani ochrana, zaručená svobodě domovní šem 112 ústavní listiny ze dne 29. února 1920, čís. 121 sb. z. a n. a ústavním zákonem ze dne 9. dubna 1920, čís. 293 sb. z. a n. V §§ech 6 až 10 tohoto zákona stanoví se pouze, ve kterých případech a za jakých podmínek přípustná je domovní prohlídka, prohlídka bytu nebo jiných soukromých místností. O takovouto prohlídku nešlo v tomto případě, v němž K. a P. vstoupili do bytu pouze, aby tam zjednali pořádek, což uvedli ve skutek tím, že obžalované vyzvali, by nerušili klidu a opustili byt. Učinili tak k příkazu, udělenému jim starostou obce u obstarávání místní policie, příslušejícím mu podle §u 59 obecního zřízení. Dle §u 52 obecního zřízení mají obecní radní, mezi nimi zajisté na prvním místě starostův náměstek, obecního starostu v provádění úkolů, náležejících obecnímu představenstvu, podporovati a úkoly, které jim obecní starosta přidělí, dle jeho příkazu a pod jeho zodpovědností provést. Právem dospívá proto rozsudek k závěru, že se oba jmenovaní nacházeli u výkonu svého úřadu, pokud se týče své služby, a je bezpodstatnou námitka zmateční stížnosti, že překročili meze své úřední povinnosti. Nesejde konečně ani na tom, že z obžalovaných je, jak i rozsudek zjišťuje J. zetěm Antonína a Josefy F-ových, A. pak nápadníkem jejich dcery. Mohlo by to zavdati nanejvýš podnět k pochybnosti o materiální oprávněnosti výzvy úředních orgánů k obžalovaným, by opustili byt, nikoli však rozkazu, by nerušili klidu. Bylo zmateční stížnost jednak jako neodůvodněnou, jednak jako právně bezpodstatnou zavrhnutí.

Čís. 1588.

Zákon na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.

Pojem »ohrožení obecného míru v republice« znamená jeho ohrožení uvnitř státu, nikoliv snad v celém území státním; stačí i ohrožení místní.

Na rozdíl od skutkové podstaty čís. 3 nevyžaduje skutková podstata čís. 5 §u 14 zákona k pojmu »hanobení národa nebo národní menšiny«, by výzva byla pronesena ve formě popuzování.

Po stránce subjektivní vyžaduje se pouze úmysl, směřující k hanobení, a vědomí, že hanobení jest způsobilé vyvolati nepřátelské smýšlení druhého národnostního tábora a musí tím dán býti podnět k porušení obecného míru.

(Rozh. ze dne 3. dubna 1924, Zm II 19/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského soudu v Opavě